

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Csp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120247425
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viktória Špyrková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6120247425.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Mgr. Viktóriou Špyrkovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o. so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovaným: 1/ S. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XX, XXX XX L. J., zast. Mgr. Et Mgr. Lívia Šouc Kost'ová, advokátka so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 44 465 203, a 2/ I. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom J.. T. XXX/X, XXX XX P., zast.: AK Pekár, s.r.o. so sídlom Kukučínova 24, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 233 940, o zaplatenie 15.688,95 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti istiny vo výške 267,46 Eur z a s t a v u j e .

II. Súd vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 1/ trovy konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

IV. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 2/ trovy konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o ich výške.

odôvodnenie:

1. Dňa 28. 02. 2020 bola Okresnému súdu Banská Bystrica doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 15.688,95 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.688,95 Eur od 26. 07. 2017 do zaplatenia. Svoj návrh žalobca odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzatvorená Zmluva o pôžičke č. XXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovaným sumu 20.000 Eur. Podľa Zmluvy o pôžičke mali žalovaní splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach vo výške 310,17 Eur, a to až do celkovej sumy 37.220,40 Eur. Do dňa podania žaloby uhradili sumu 12.712,58 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaní porušili svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 25. 05. 2017 - Predžalobná upomienka vyzval žalovaných k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovaným dodatočnú lehotu na plnenie viac ako 30 dní. Súčasne právny predchodca žalobcu upozornil žalovaných, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaní ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradili. Právny predchodca žalobcu využil oprávnenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka a dňa 19. 07. 2017 úver zosplatiť, o čom boli žalovaní informovaní listom zo dňa 20. 07. 2017. Ku zosplateniu došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premlčacej doby. Právny

predchodca žalobcu si uplatnil zostatok úveru vo výške 15.688,95 Eur, ktorý zahŕňa aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 267,46 Eur a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.688,95 Eur od 6. dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko Oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní.

2. K žalobe právny predchodca žalobcu pripojil Notársku zápisnicu zo dňa 11. 12. 2017 o zlúčení spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. so spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s. a VÚB Leasing, a.s., Zmluvu o poskytnutí pôžičky na bývanie, ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovanými dňa 18. 04. 2014, Predžalobnú upomienku zo dňa 25. 05. 2017 adresovanú žalovanej 1/ spolu s obálkou adresovanou žalovanej 1/ a doručenkou adresovanou žalovanému 2/, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 20. 07. 2017, adresované žalovanej 1/ a Prehľad splátok a úhrad.

3. Dňa 30. 07. 2020 vydal súd vo veci platobný rozkaz, ktorý sa žalovanej 1/ nepodarilo doručiť do vlastných rúk, nakoľko zásielka sa vrátila súdu z adresy označenej v žalobe ako nedoručená z dôvodu, že adresát je na uvedenej adrese neznámy. Žalovaný 2/ prevzal platobný rozkaz dňa 25. 08. 2020.

4. Dňa 04. 09. 2020 bol súdu doručený návrh na pripustenie zmeny na strane žalobcu z dôvodu, že na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30. 11. 2017 bola pohľadávka právneho predchodcu žalobcu ku dňu 21. 08. 2020 postúpená žalobcovi. Žalobca predložil súdu prílohy Rámцovej zmluvy, ktoré preukazujú postúpenie žalovanej pohľadávky spolu s Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 26.08.2020 adresované žalovaným 1/ a 2/.

5. Dňa 09. 09. 2020 bolo súdu doručený odpor žalovaného 2/ proti platobnému rozkazu, v ktorom žalovaný 2/ namietol, že Zmluvu nikdy nepodpisal a nikdy s ňou nevyjadril súhlas, ani nemal o nej vedomosť. V roku 2014 bol žalovaný 2/ požiadaný žalovanou 1/ - toho času bývalou kolegyňou - o možnosti ručenia k predmetnej pôžičke. Následne v máji 2017 bola žalovanému doručená výzva k súčinnosti pri úhrade čiastky dlžnej sumy z titulu poskytnutého plnenia zo Zmluvy, ktorej žiadateľkou bola žalovaná 1/. V nadväznosti na túto výzvu žalovaný 2/ požiadal o zaslanie Zmluvy, nakoľko do toho času nemal o vzniknutej situácii žiadnu vedomosť. Po obdržaní Zmluvy zistil, že podpis na Zmluve, ktorý by mal patriť žalovanému 2/, je sfalšovaný a diametrálne sa odlišuje od jeho skutočného podpisu. Na preukázanie tvrdenia priložil plnomocenstvo udelené advokátovi a poukázal na podpisy na Zmluve a doručenke zo dňa 08. 06. 2017. Na preukázanie svojho tvrdenia navrhol v konaní pribrať znalca z odboru písomznalctvo.

6. Súd uznesením č. k. 14Csp/15/2020-75 zo dňa 12. 10. 2020 zrušil platobný rozkaz zo dňa 30. 07. 2020 a uznesením č. k. 14Csp/15/2020-77 zo dňa 12. 10. 2020 pripustil zmenu na strane žalobcu, na základe čoho sa žalobcom stala spoločnosť Intrum Slovakia s. r. o. so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Uznesenia boli spolu so žalobou doručované žalovanej 1/ na adresu zistenú súdom vlastnou činnosťou. Uznesenia spolu so žalobou tak boli doručené žalovanej 1/ do vlastných rúk až dňa 13. 11. 2020.

7. Dňa 04. 12. 2020 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovanej 1/ k žalobe, v ktorom žalovaná 1/ namietla neúčinnosť zosplatnenia úveru z dôvodu, že jej nikdy nebolo doručené Oznámenie o okamžitej splatnosti úveru. Rovnako si žalobca nesplnil notifikačnú povinnosť podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda nedoručil žalovanej 1/ výzvu pred zosplatnením. Žalobca podľa žalovanej 1/ neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že by sa tieto písomnosti dostali do dispozičnej sféry žalovanej 1/. Poukázala pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/203/2017 zo dňa 08. 11. 2017, kde súd rozhodoval v obdobnej veci a konštatoval, že tieto písomnosti sa musia nevyhnutne dostať do sféry dispozície spotrebiteľa. Žalovaná 1/ ďalej namietala, že žalobca neuviedol, akým spôsobom započítal realizované splátky a či ich započítal aj na manipulačné poplatky. Namietla opodstatnenosť týchto poplatkov, ktoré podľa nej nemali oporu v žiadnom zákonom ustanovení ani v žiadnom zmluvnom dojednaní. Spochybnila okamih úročenia žalovanej pohľadávky dňom 26. 07. 2017. Zmluvné dojednanie - článok 15.2 - o fikcii doručenia považuje žalovaná za nezákonné, odporujúce zákonu, nakoľko dohodou zmluvných strán nie je možné dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ako fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručenú len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Poukázala v tejto súvislosti na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/1/2017 zo dňa 31. 01. 2018. Žalovaná namietla neprijateľnosť zmluvných dojednaní v článkoch 12.4, 13.3. a 13.4 zmluvných podmienok. Rovnako namietla výšku dojednanej

ročnej percentuálnej výšky nákladov. Žalovaná navyše považovala Zmluvu o pôžičke za absolútne neplatnú podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Žalovaná mala za to, že pôžička jej bola poskytnutá za neprimerané protiplnenie (celkové náklady spotrebiteľa: 17.220,40 Eur). V dôsledku toho je možné uplatnenú pohľadávku považovať za bezdôvodné obohatenie zo strany žalovaných, ktoré sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že k bezdôvodnému obohateniu došlo, teda v tomto prípade odo dňa poskytnutia pôžičky. Z tohto dôvodu vznikla aj námietka premlčania. V neposlednom rade žalovaná 1/ namietla aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu z dôvodu, že žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o postúpení predmetnej pohľadávky žalovanej. Zároveň nebol dodržaný postup podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 o bankách.

8. Podaním zo dňa 19. 04. 2021 vzal žalobca žalobu v časti istiny vo výške 267,46 Eur zodpovedajúcej nákladom spojeným s uplatnením pohľadávky späť. K námietkam žalovanej 1/ uviedol nasledovné: Pred zosplatením úveru boli žalovaní upozorení výzvou zo dňa 25. 05. 2017, ktorú žalovaný 2/ prevzal dňa 08. 06. 2017 a žalovaná 1/ zásielku v odbernej lehote neprevzala napriek skutočnosti, že jej bola zaslaná na ňou uvedenú adresu v Zmluve o pôžičke. Žalobca nemá dosah na okolnosti neprevzatia zásielky. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovaným zasielané prostredníctvom obyčajnej listovej zásielky dňa 20. 07. 2017. Uvedená písomnosť má iba deklaratórne účinky, žalovaní sa preto mohli o zosplatenie dozvedieť najneskôr z doručenej žaloby. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 16Csp/134/2019. Vzhľadom na uvedené preto právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu až po tom, ako uplynulo 15 dní od upozornenia na možnosť zosplatenia pohľadávky v celosti. Žalobca považuje zmluvné dojednanie čl. 12.4 zmluvných podmienok za súladné s § 565 Občianskeho zákonníka. Výzva zo dňa 25. 05. 2017 zároveň preukazuje splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaní boli napriek výzve pred postúpením v omeškaní nezaplatených úverových splátok viac ako 90 dní. Žalovaná pohľadávka je navyše primárne pohľadávkou nebankového subjektu, ktorej vlastníkom sa stala banka až následne v dôsledku zlúčenia subjektov.

9. Námietku absolútnej neplatnosti zmluvy považoval žalobca za zjavne nedôvodnú a účelovú. Žalovaní uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o úvere, ktorá spĺňa všetky náležitosti zmluvy o úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z., úver riadne čerpali, čo nerozporevali, a úverové splátky viac ako dva roky riadne plnili, pričom sa riadili zmluvnými dojednaniami. Výška ročnej percentuálnej miery nákladov je vypočítaná a uvedená v zmluve o pôžičke správne. Zmluva bola uzatvorená dňa 18. 04. 2014. Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30. 06. 2014 v čase dojednania zmluvy neboli ešte zverejnené. Pre veriteľa boli záväzná tie informácie, ktoré boli v čase dojednania zmluvy zverejnené na webovom sídle MF SR, v tomto prípade údaje za 4. štvrtrok 2013 so stavom ku dňu 31. 12. 2013. Výška priemernej RPMN pre úvery vo výške viac ako 6.500 Eur so splatnosťou od 5 do 10 rokov predstavovala 13,34 %. Výška dojednanej odplaty vo výške 14,90 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu v zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Výšku dojednanej odplaty preto nemožno podľa žalobcu považovať za neprimeranú a v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/181/2017 zo dňa 25. 01. 2018 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/284/2017 zo dňa 30. 11. 2017.

10. K vykonaným úhradám žalovanej 1/ žalobca uviedol, že tieto boli započítané najskôr na istinu pohľadávky, čo preukázal prehľadom splátok a úhrad na úver. Úroky z omeškania si uplatňuje v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 OZ a zmluvnú pokutu si žalobca od počiatku neuplatňuje vôbec. Zároveň predložil súdu Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere podpísané žalovanou 1/ a dokumenty preukazujúce skúmanie bonity žalovaných pred poskytnutím úveru. K námietke premlčania žalobca uviedol, že uplatnená pohľadávka nie je ani len čiastočne premlčaná. Podľa žalobcu začala premlčacia doba plynúť až dňom 20. 06. 2017, kedy si právny predchodca žalobcu mohol prvýkrát uplatniť právo na zosplatenie úveru. Je podľa neho neprijateľné a v rozpore so zákonom, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky. Bez ohľadu na spotrebiteľský charakter sporu nie je možné použiť ani výkladové pravidlo v prospech spotrebiteľa, nakoľko sa nejedená o výklad zmluvného ustanovenia, ale ustanovenie zákonné. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/228/2016 a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/153/2019, Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/456/2006 a 21Cdo/426/2005. Ak by sa však aj počítal začiatok plynutia premlčacej doby od prvej nezaplatennej omeškanej splátky (teda od 21. 03. 2017), uplatnený nárok by nebol premlčaný ani len v časti, nakoľko žaloba bola podaná vo februári 2020. K odporu žalovaného 2/ žalobca uviedol, že žalovaný 2/ svoje tvrdenia nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi.

Na základe uvedeného žiadal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 15.421,49 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.421,49 Eur od 26. 07. 2017 do zaplatenia.

11. Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení zo dňa 11. 05. 2021 uviedol, že žalobca tvrdenia žalovaného 2/ nijakým spôsobom nevyvrátil a dôkazy doložené do konania nespochybnil. Žalovaný 2/ Zmluvu o pôžičke zo dňa 18. 04 2014 nikdy nepodpísal, nie je účastníkom zmluvného vzťahu a nikdy so zmluvou nevyjadril súhlas. Zmluva o pôžičke je preto vo vzťahu k nemu ničotným právnym úkonom. Žalovaný 2/ úver podľa predmetnej zmluvy nikdy nečerpал, ani z neho nemal žiadne úžitky. Žiadal preto, aby súd žalobu voči nemu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

12. Žalovaná 1/ sa k replike žalobcu vyjadrila písomne dňa 14. 06. 2021. Poprela skutočnosť, že by jej zo strany právneho predchodcu žalobcu bolo doručované zosplatnenie úveru, pričom žalobca nepreukázal opak. Poukázala v tomto smere na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/40/2020. V nadväznosti na to potom právny predchodca žalobcu nemohol platne postúpiť pohľadávku žalobcovi v zmysle § 17 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. žalovaná 1/ namietla preto aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Zosplatnenie úveru považuje žalovaná 1/ za rozporné aj s ustanovením § 565 OZ, veta druhá, keďže právny predchodca žalobcu nezosplatnil úver v čase do splatnosti najbližšej splatnej splátky. Odvolala sa pritom na názor Krajského súdu v Banskej Bystrici vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 43Co/27/2019 zo dňa 23. 05. 2019. Žiadala preto, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

13. Dňa 04. 01. 2023 bolo súdu doručené podanie žalobcu, ktorým žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a uviedol, že podľa jeho názoru nijakým výkladom § 53 ods. 9 OZ nemožno vyvodit' záver, že zákonodarca vyžaduje 2 úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Takýto výklad je podľa žalobcu príliš extenzívny, pretože cieľom zákonodarcu bolo v prvom rade, aby bol dlžník preukázateľne upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru a toto upozornenie sa dostalo do jeho dispozičnej sféry. Následne pôvodný veriteľ využil možnosť predčasného zosplatnenia úveru, ku ktorému úkonu nepredkladá doklad o odoslaní alebo doručení listiny, nakoľko predmetná listina o zosplatnení úveru má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovaných s obsahom listiny. Žalovaní tak pozitívne vedeli aj s ohľadom na bod 12.4 zmluvných podmienok, aké dôsledky bude mať ich nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatnil úver v celosti. Žalovaní sa mohli o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením žaloby. Na podporu tohto výkladu poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej bystrici sp. zn. 14CoCsp/52/2020 zo dňa 11. 05. 2021, sp. zn. 11CoCsp/11/2021 zo dňa 22. 04 2021 a sp. zn. 16CoCsp/22/2021 zo dňa 06. 10. 2021 a rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 36Csp/210/2020 zo dňa 21. 09. 2021.

14. Na pojednávaní dňa 09. 01. 2023 sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili svojou zaneprázdnenosťou a považovali za nehospodárne navyšovať trovy konania. Keďže súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti a žalovaní súhlasili s prejednaním veci napriek doručeniu písomného vyjadrenia žalobcu pred pojednávaním, súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ boli pre celé konanie zastúpení advokátmi, ktorí sa v zastúpení advokátskymi koncipientami na pojednávanie dostavili.

15. Právny zástupca žalovanej 1/ na pojednávaní zotrval na tvrdeniach z písomných podaní. Zopakoval, že žalovaná 1/ má za to, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nakoľko žalobca ani v rámci posledného podania nepreukázal to, že by doručil žalovanej Oznamenie o zosplatnení úveru. Žalovaná 1/ poprela, že by jej niečo také bolo zasielané. Pripustila, že judikatúra k zosplatneniu úveru je rôzna. Poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 20Csp/135/2019 zo dňa 16. 06. 2022 alebo rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/30/2022 zo dňa 28. 09. 2022.

16. Právny zástupca žalovaného 2/ na pojednávaní trval na neplatnosti zmluvy vo vzťahu k žalovanému 2/ z dôvodu, že žalovaný 2/ predmetnú zmluvu nepodpísal. Dôkazné bremeno ohľadom pravosti podpisu leží podľa žalovaného 2/ na tom účastníkovi, ktorý zo skutočností v listine uvedených vyvodzuje pre seba priaznivejšie právne dôsledky. Ak by však bol súd iného názoru, zotrval na návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru písomoznalectvo.

17. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaná 1/ uzatvorila dňa 18. 04. 2014 podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch Zmluvu o poskytnutí pôžičky na bývanie, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 20.000 Eur. Sporným bolo uzavretie Zmluvy so žalovaným 2/, ktorý je v Zmluve uvedený ako Spoluziadateľ. Žalovaná 1/ namietla platnosť zmluvy, resp. niektorých podmienok v nej. Rovnako namietla premlčanie uplatneného nároku. Spornou bola aj platnosť a účinnosť zosplatnenia úveru a platnosť postúpenia žalovanej pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu. Na základe uvedeného súd primárne skúmal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v tomto konaní.

18. Súd po oboznámení s Predžalobnou upomienkou zo dňa 25. 05. 2017 a k nej priloženým dôkazom o doručovaní zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú 1/ na zaplatenie dlžných splátok vo výške 930,04 Eur s tým, že ju upozornil, že ak do 05. 07. 2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci marec 2017, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. K tejto výzve predložil obálku adresovanú žalovanej 1/, odoslanú dňa 29. 05. 2017, ktorá sa vrátila právnemu predchodcovi žalobcu ako neprevzatá v odbernej lehote dňa 13. 06. 2017. Zároveň bola súdu predložená poštová doručka zo dňa 08. 06. 2017 od žalovaného 2/, z ktorej však nebolo možné určiť, čo sa v dotknutej zásielke nachádzalo. Právny predchodca žalobcu ani žalobca súdu nepredložili Predžalobnú upomienku adresovanú žalovanému 2/. Keďže však žalovaný 2/ sám vo vyjadrení zo dňa 09. 09. 2020 uviedol, že v máji 2017 bol vyzvaný žalobcom na úhradu dlžnej sumy, doručenie výzvy pred zosplatením žalovanému 2/ nepovažoval súd za sporné.

19. Súd rovnako oboznámil s Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 20. 07. 2017 adresovaným žalovanej 1/, podľa ktorého z dôvodu neuhradenia dlžných splátok v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke sa stal splatným dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXX v celom rozsahu naraz. Na pojednávaní súd oboznámil aj s potvrdením o doručení platobného rozkazu spolu so žalobou žalovanému 2/ dňa 25. 08. 2020 a potvrdením o doručení žaloby, všetkých podaní a uznesení zo dňa 12. 10. 2020 žalovanej 1/ dňa 13. 11. 2020. Pre rozhodnutie považoval za potrebné oboznámiť aj s prílohami Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom, a to Žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 07. 08. 2020 spolu s prílohami 1 a 3 - Odvolaním plnej moci a Identifikáciou pohľadávky voči žalovaným 1/ a 2/ zo zmluvy č. XXXXXXXX, podľa ktorých bola pohľadávka postúpená žalobcovi s účinnosťou ku dňu 21. 08. 2020. Túto skutočnosť právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným 1/ a 2/ listom zo dňa 26. 08. 2020, ku ktorému však nepredložil doklad o odoslaní ani doručovaní. S ostatnými predloženými listinnými dôkazmi súd neoboznamoval, nakoľko všetky predložené listinné dôkazy boli stranám doručené a obe strany sporu boli so všetkými listinnými dôkazmi oboznámené. Súd oboznamoval iba s listinnými dôkazmi, ktoré považoval za podstatné pre rozhodnutie.

20. Z uvedených listín vyplýva, že žalobca nepreukázal súdu doručovanie Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru ako žalovanej 1/, tak ani žalovanému 2/. Vyhlásenie o predčasnej splatnosti zvyšku úveru je jednostranným právnym úkonom adresovaným dlžníkovi, ktorý môže nadobudnúť účinky až keď sa o ňom druhá strana (adresát tohto úkonu) dozvie, resp. môže dozvedieť (viď rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41CoCsp/50/2021 zo dňa 20. 04. 2022 alebo sp. zn. 17CoCsp/30/2022 zo dňa 28. 09. 2022). Ustanovenie § 565 OZ umožňuje veriteľovi požadovať zaplatenie celého dlhu v prípade, ak si to zmluvné strany dojednávajú alebo to umožňuje rozhodnutie súdu pri plnení v splátkach. Ide o právo veriteľa pohľadávky, ktoré veriteľ môže, ale nemusí uplatniť. Uvádza to aj sám právny predchodca žalobcu v Predžalobnej upomienke zo dňa 25. 05. 2017 („bude oprávnený úver zosplatiť“). K zosplateniu preto nedochádza „automaticky“ na základe určitej fikcie. Pre platné zosplatenie úveru je potrebný úkon veriteľa, ktorým oznámi dlžníkovi, že si toto právo uplatňuje. Na to, aby tento úkon vyvolal účinky, je nevyhnutné, aby sa dlžník s týmto prejavom vôle oboznámil alebo mal aspoň možnosť sa s ním oboznámiť (viď právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/191/2021 zo dňa 30. 06. 2022 k výkladu § 45 ods. 1 OZ). V žiadnom prípade nie je možné, aby k zosplateniu došlo bez prejavu vôle veriteľa voči dlžníkovi. Žalobca v tomto konaní síce predložil súdu Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 20. 07. 2017 adresovaný žalovanej 1/, avšak nepredložil súdu toto oznámenie žalovanému 2/ a žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa toto oznámenie dostalo do dispozičnej sféry žalovanej 1/ alebo žalovaného 2/. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo preukázateľne žalovanej 1/ doručené spolu so žalobou dňa 13. 11. 2020 a žalovanému 2/ spolu so žalobou dňa 25. 08. 2020.

21. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/201 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Podľa predložených listín bola žalovaná pohľadávka postúpená žalobcovi dňa 21. 08. 2020. Keďže účinky predčasného zosplatnenia úveru nastali voči žalovanej 1/ až dňa 13. 11. 2020 a voči žalovanému 2/ dňa 25. 08. 2020, považoval súd postúpenie žalovanej pohľadávky za neplatné pre rozpor s ustanovením § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. Pre úplnosť súd uvádza, že najskôr bola žaloba spolu s platobným rozkazom doručovaná žalovanej 1/ na adresu trvalého pobytu. Z tejto adresy sa však vrátila z dôvodu, že na uvedenej adrese adresát nie je známy. Nie je teda možné konštatovať, že by sa zásielka dostala do dispozičnej sféry žalovanej 1/. Súd v súlade s § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku vykonal šetrenie skutočného pobytu žalovanej 1/ a až na základe šetrenia doručil žalovanej 1/ žalobu, ktorú si žalovaná 1/ prevzala do vlastných rúk dňa 13. 11. 2020. Až týmto dátumom sa Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru preukázateľne dostalo do dispozície žalovanej 1/.

23. Žalobca v podaní zo dňa 19. 04. 2021 (teda pred prvým pojednávaním vo veci) zobral žalobu v časti istiny vo výške 267,46 Eur späť. Súd preto konanie v tejto časti v súlade s § 145 ods. 2 CSP zastavil (výrok I.) Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) z dôvodu, že žalobca na základe vyššie uvedeného nie je aktívne vecne legitimovaný v tomto konaní. Z tohto dôvodu ďalej súd neskúmal platnosť zmluvy voči žalovanému 2/ alebo platnosť zmluvy podľa § 39a OZ, resp. platnosť jednotlivých zmluvných dojednaní. Úver poskytnutý na základe Zmluvy zo dňa 18. 04. 2014 vyhodnotil ako spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, a nie ako úver na bývanie podľa zák. č. 90/2016 Z. z., hoci je nazvaný ako „pôžička na bývanie“, nakoľko nespĺňa definíciu úveru na bývanie podľa § 1 ods. 2 a 3 tohto zákona. Zmluva samotná v čl. XVI. bod 1 odkazuje na zákon č. 129/2010 Z. z. Súd sa podrobne nezaoberal platnosťou napadnutých zmluvných dojednaní a námietku neplatnosti zmluvy podľa § 39a OZ nepovažoval za dôvodnú (celkové náklady za úver vo výške 17.220,40 Eur, t. j. pri splácaní 10 rokov 8,61% ročne nie je možné považovať za protiplnenie v hrubom nepomere proti poskytnutiu finančných prostriedkov vo výške 20.000 Eur). Súd rovnako nenariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomznalctvo, nakoľko to považoval za nevhodné a neefektívne, vzhľadom k tomu, že žalobu bez ohľadu na pravosť podpisu žalovaného 2/ zamietol.

24. Keďže týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP aj o trovách konania. V súlade s § 255 ods. 1 CSP priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže bol žalobca v tomto konaní neúspešný a zaviniť aj zastavenie konania v časti istiny vo výške 267,46 Eur. Procesné spoločensťvo na strane žalovaných súd považoval za samostatné, nakoľko žalovaní vystupovali ako spoludlžníci, ktorých mohol žalobca žalovať aj samostatne. Súd preto samostatne rozhodol o nároku žalovanej 1/ na náhradu trov konania (výrok III.) a nároku žalovaného 2/ na náhradu trov konania (výrok IV.). Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným trovy konania v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení dvojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh),

odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 CSP). Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).